

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 1

18 Mart 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.26

BAŞKAN: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

-----0-----

BAŞKAN – İnsan Hakları İnceleme ve Dilekçe Komisyonumuzun üyelerinden oluşan alt komisyonun sayın üyeleri, değerli basın mensubu arkadaşlar; Karma Komisyonumuzun son çalışmasını gerçekleştiriyoruz. Allah nasip ederse önümüzdeki hafta da alt komisyonun bu son çalışmasından sonra Karma Komisyon son toplantısını yapıp Türkiye Büyük Millet Meclisine Kamu Denetçiliği Kurumunun faaliyet raporuyla ilgili sonuca varmış olacak.

Biz, bugüne kadar, hem kamu denetçilerimizi dinledik hem kamu denetçilerimizle beraber muhtemel olarak bu yasanın iyi uygulanması, Kamu Denetçiliği Kurumundan azami verimin alınması, iyi yönetim ilkelerinin hayata geçirilerek milletimizin mutluluğuna daha fazla katkıda bulunabilmek amacıyla, bir kısım kurumlarımızın yöneticilerini de bu Komisyona davet ettik, onlarla da müzakereler yaptık. Sonuç olarak ortaya bir rapor çıkardık. Zaten faaliyet raporu hazır, bize gelmişti. Görevli komisyon uzmanı arkadaşlarımız faaliyet raporu üzerine çok ciddi bir çalışma yürüttüler. Sonra, onu, başuzmanımız değerlendirdi, birlikte oturduk tekrar çalıştık. Arkadaşlarımızdan, Komisyon üyelerimizden yazılı görüş istedik, onlar katkıda bulundular bulunabildikleri kadar. Sonra, geçen hafta, hazırladığımız taslak çalışmayı tekrar bir kere daha gönderdik sayın Komisyon üyelerine. Bugün, eğer, sizler de uygun görürseniz size gönderdiğimiz taslak üzerinden çalışmayı yapalım ve inşallah alt komisyon olarak raporumuzu tamamlayalım derim.

Şimdi, sizlere gönderdiğimiz alt komisyonun taslak raporunun 45’inci sayfasında alt komisyonun genel değerlendirmesi var; şimdi 45’te genel bir değerlendirme var, 46’da da öneriler var.

Eğer yöntem olarak uygun görürseniz, ben, genel değerlendirmeden hemen bir iki cümleyle bahsedeyim. Ama “Görüş ve Öneriler” bölümünü madde madde değerlendirelim derim, ama tamamen de açığız, siz nasıl uygun görürseniz öyle de yapabiliriz.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Genel değerlendirme yapalım diyorum.

BAŞKAN – Tek tek, madde madde hiç şey yapmayalım yani.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Genel değerlendirme yapalım diyorum, arkadaşlar ne der bilemiyorum.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Çok uzun bir şey değil, yani okunsa iyi olur.

BAŞKAN – En azından zabıtlara da geçmiş olur. Arkadaşlar zabıt da tutuyorlar.

Şimdi, bir kitapçık hâlinde faaliyet raporunu getirdiler bize, bayağı da kalın bir faaliyet raporu. Bu faaliyet raporunu önce, işte, Sayın Meclis Başkanımıza sundular, ondan sonra Dilekçe Komisyonu Başkanlığı makamına sundular Karma Komisyonun sekretaryasını da yürüttüğü için. Arkasından, biz, bu faaliyet raporuyla ilgili olarak, Karma Komisyonunda, Sayın Kamu Denetçiliği Kurumunun Başdenetçisi Ömer Bey’den sunum dinledik hep beraber. Arkasından, bu raporun hızlanması için bir alt komisyon görevlendirmesine karar verdiler ve bizleri seçtiler, biz de o günden beri çalışıyoruz. Bu noktada gelebildiğimiz nokta şu: Tabii ki sadece komisyon toplantılarından ibaret değil bu çalışmalar, denetçilerle özel görüşmelerimiz oldu, Sayın Başdenetçi ziyaret etti özel olarak bir kısım konuları görüştük, onların sonucunda bizim alt komisyon olarak madde madde bir kısım şeyler önerme sonucuna vardık, önerdiğimiz şeylerden birincisini teklif olarak sunuyoruz. Tabii ki bu değerlendirmeden önceki bölüm hakkında kısaca açıklama yapayım. Bu bölüm tamamen özet, özetten oluşuyor.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Raporun özeti.

BAŞKAN – Hayır, görüşmelerin değil, faaliyetlerimizin değil, şu raporun özeti. Bizim yaptığımız çalışma aslında bunun üstüne eklediğimiz kaç sayfa oluyor Hilmi, saydın mı?

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Sayfa olarak saymadım efendim, alt komisyon toplantıları da var.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bir de tutanaklar var.

BAŞKAN – 50’ye kadar, işte öneriler bölümü 5 sayfa yani öyle çok zor bir konu değil, hemen hızlı hızlı çünkü nihayetinde bir Meclis çalışma tekniği olarak da görüşlerinize sunacağız. Kabul edenler, etmeyenler diyeceğiz, her ne kadar 4 kişi de olsun yani bu raporun kabul edildiğini imza altına alacağız.

Efendim, Kamu Denetçiliği Kurumunun idareyle olan ilişkilerine yönelik öneriler var, bir de kurumun işleyişine yönelik önerilerimiz var. 7’ye 1’i hemen okuyup kabullerinize sunacağım ben. Tek tek de sunabilirim, tamamını bir kere okuyup ondan sonra bir kere de sunalım.

Siz katkıda bulunabilirsiniz daha bu bir taslak, ilave edebilirsiniz.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Tabii, tabii.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 2

BAŞKAN – “Kamu Denetçiliği Kurumu ile idare arasında sürekli bir iletişim olması gerekmektedir. Gerek kurumun sunumunda ve gerekse ilgili kurumların Karma Komisyonunda yaptığı açıklamalarda kurum ile idare arasında sağlıklı bir iletişim olmadığı izlenimi edinilmiştir. Özellikle, kurumun bilgi ve belge taleplerine ilişkin yazıların 6328 sayılı Kanun’da öngörülen altı aylık süre içerisinde karara bağlanması için kurumla ilgili idare içinde irtibat birimlerinin kurulmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Kurumun muhatap bulma sorununu çözmek açısından Başbakanlık tarafından bir idari düzenleyici işleminin yapılmasının yararlı olacağı, kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili bir birimin belirlenmesinin sağlıklı iletişim kurma, muhatap bulma ve geri bildirim yapılması açısından önemli ölçüde yarar sağlayacağı değerlendirilmektedir.”

Çok net, bu sonuca nereden vardık, neden böyle bir öneri yapalım istiyoruz, Başbakanlık neden bir idari düzenleyici işlem yapsın istiyoruz? Yani şunun için istiyoruz efendim: Bazen diyorlar ki “Yazıyı gönderiyoruz aylarca gelmiyor.” Yazının kiminle muhatap olacağı belli değil, evraktan başkana gidiyor, oradan genel müdüre, oradan genel müdür yardımcısına, oraya buraya gidiyor, orada sıkıntı oluyor, onun için öyle bir şey olsun ki yazıyla kimin muhatap olacağı belli olsun, Başbakanlık...

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Bütünü konuya girsin.

BAŞKAN – ...bütün kurumlara göndersin. Başbakanlık bu genelgede şunu mu der: “Bir kişi ombudsmandan gelecek yani Kamu Denetçiliği Kurumundan gelecek yazılara baksın.” mı der yoksa başka bir şey mi der, birim oluşturulsun mu der, orasını bilmeyiz ama biz Komisyon olarak Başbakanlıktan böyle bir bütün idareye, kamunun bütün idarelerine yönelik olarak Kamu Denetçiliği Kurumu için böyle bir kolaylaştırıcı düzenleme yapması noktasında talep edelim.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Şöyle bir şey yapılmış Başkanım, bununla ilgili olarak: Daha önce Başbakanlık BİMER’le ilgili olarak bir genelge yayımlamış, bu genelgede Türkiye genelinde 28-29 bin memur görevlendirmiş BİMER birimleri oluşturmak üzere. Buna benzer ama daha çok merkezî şehirlerde olacak şekilde bir genelgeyle birim kurma yani Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen cevapları BİMER’e benzer ama üst düzeyde bir şey kurulsun diye.

BAŞKAN – Yani bu da çok kötü olur eğer öyle bir şey yaparlarsa.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Ama onun gibi değil yani daha üst düzeyde.

BAŞKAN – Öyle bir şeye vesile olacaksa bu cümleleri çıkaralım bari rapordan, ben istemem yani Kamu Denetçiliğinin karşılığında idarede bir 30 bin kişinin istihdam edilmesini.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – O anlamda değil yani ilgili...

BAŞKAN – “BİMER’de öyle oldu.” diyorsun yani.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, BİMER daha geniş.

BAŞKAN – Bence mevcut personel cevap vermeli, bu cümlemiz...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Zaten kurumlar içerisinde görev, yeni bir birim, personel görevlendirme yok. Diyelim ki Millî Eğitim Bakanlığı içerisinde bir BİMER birimi oluşturuyor yani gelen cevapları bunlar yapabilir anlamında.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz, yazalım mı bu cümleyi?

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Yazalım yeni bir birim kurulması söz konusu değil...

BAŞKAN – Yani şimdi, bunlar tabii canım, şikâyet olursa gelecek, zaten şikâyetler de düşüyor, doğru söylüyorsunuz.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Bir birimin üstlenmesi lazım.

BAŞKAN – Evet, doğru söylüyorsunuz.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, bir muhatap olsun.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Daha çok birimlerin hukuk servisi yoksa idari birimlerin bakacağı bir iş.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Başkanım, “mevcut” kelimesini ekleyelim mi? Mevcut bir birimin bu işle görevlendirme...

BAŞKAN – Hatta “mevcut bir birim” diyelim, bir de şunu diyelim yani: “Yeni bir istihdam alanı oluşturmamak kaydıyla mevcut personelle.”

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Açık açık yazalım.

BAŞKAN – Açık açık yazalım yani kalkarlar bunun için... Şimdi, Sayın Başkanım, Abdurrahim Bey, Kerim Bey - benim şahsi olarak da düşüncem bu- devleti biz çok büyüttük yani şimdi her evrakta her kuruma bir birim kuracak olurlarsa Sayıştaydan gelen yazılara zaten muhasebe bölümleri çalışıyor...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Başkanım, aslında orada değil, belki bakanlık düzeyinde bir üst düzey kurulur. Yani kaç tane bakanlık var? 25 tane birim kurulacak, bakanlık kendi içerisinde gelen cevapları düzeltip gönderecek yani her taşrada kurulmasına gerek yok yani burada.

BAŞKAN – Taşra muhatap olamıyor değil mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yani çok şey olmuyor orada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 3

BAŞKAN – Bir de o var, taşra kurumları...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Valilikler düzeyinde belki olabilir ama o da gene bakanlık üzerinden olacağı için bakanlıktan cevapsız vermesinler diye özellikle tavsiye kararları açısından önemli bu.

BAŞKAN – Bu şimdi, eskimeyen kelimelerimiz var ya arız ve amik diyor, çok açık, çok net olacak, bir de ağabey, ağyarına mani ahkâmına da cami bir tanım yapacağız, talepte bulunacağız.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Başkanım, bu “özellikle” ile başlayan bu cümleyi şu şekilde yazalım mı: “Kurumun ilgi ve belge taleplerine ilişkin yazıların 6328 sayılı Kanun’da öngörülen altı aylık süre içerisinde karara bağlanabilmesi için kurumla ilgili idare içerisinde mevcut bir birimin bu konuyla görevlendirilmesi...”

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – “Mevcut”u koyabiliriz yani “mevcut” koyarsak problem çözülür.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Aynen öyle.

BAŞKAN – “Mevcut”u koyalım da o endişemi kaldıralım yani.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – “İlgili idare içerisinde mevcut bir birimin bu konuyla görevlendirilmesi ve birlikte değerlendirilmeli...”

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Tamam, bunu yazalım.

BAŞKAN – Tamam, bu çok önemli çünkü Allah korusun, mesela bu bilgiyi bilmiyordum, BİMER için 28-30 bin kişilik kadro deyince yapmışlardır ha.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Kadro daha çok aynı şekilde mevcut personelden görevlendirme şeklinde yapmışlar yani yeni bir şey kuracaklarını zannetmiyorum orada.

BAŞKAN – Doğru ama 28-30 bin çok yani.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, ama BİMER’de yılda 1 milyona yakın şey oluyor, ciddi bir sirkülasyon var, evrak şeyi var.

BAŞKAN – Anladım, zaten biraz sonra gelecek bu BİMER’e, Kamu Denetçiliğine, İnsan Hakları İncelemeye, Dilekçe Komisyonuna gelen şeyler için de bir mekanizma öneriyoruz.

Devam ediyorum, bunu düzelttik, bu şekilde geçti.

“Parlamentoda denetim faaliyetini yerine getiren ve dilekçiler tarafından bireysel başvuru yapılabilen ihtisas komisyonları (Dilekçe Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu vb.) gerektiğinde bu başvuruları herhangi bir kısıtlamaya tabi olmaksızın gerekli incelemelerde bulunmak üzere bazı ülke uygulamalarında olduğu gibi Kamu Denetçiliği Kurumuna gönderebilmelidir. Kamu Denetçiliği Kurumu da çözümünde sıkıntı yaşadığı ve genellikle arz eden toplumsal konularda yıllık faaliyet raporunu beklemezsizin Karma Komisyon gündemine taşıyabilmelidir.” Veya ilgili ihtisas komisyonu gündemine.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Daha çok, bize ancak şey yapılıyor.

BAŞKAN – Tamam, karma komisyon kurmamıza gerek yok, direkt ihtisas komisyonuna.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yok, yok, zaten var, sürekli olan bir komisyon olduğu için. Aslında burada bizim demeye çalıştığımız husus şu: Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurabilmek için bazı kısıtlamalar var. İşte, hak ihlali, menfaat ihlali olacak ve kişisel gerçek ve tüzel kişilerin başvurması gerekiyor ama komisyondan yapılabilmesi için bir düzenleme yapılması gerekiyor.

BAŞKAN – Bunu aramadı, nasıl bir düzenleme olması lazım? Düzenleme olmaksızın bence tüzükte bir engel yoksa Dilekçe Komisyonu ve İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun Genel Kurulundan bu maddeyi geçirirsek bizim bundan sonra yazmamıza gerek yok.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bir Genel Kurul kararı alırsak bence çözebiliriz.

BAŞKAN – Bizim komisyonların Genel Kurulu kararı.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, evet.

BAŞKAN – Tamam, bunu Genel Kurul kararı olarak aldığımız zaman yazabiliriz.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bence yazabiliriz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Tamam, ben de aynı kanaattayım. Bunun derdi de bu yani biz gelen bazı şeyleri oraya gönderelim, onlar da genellikle arz eden konuları bize göndersin yani ciddi bir insan hakları ihlali varsa Kamu Denetçiliği çalışırken bize de gönderebilir yani bizim İnsan Hakları İnceleme Komisyonumuzda...

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Orada da görüşülebilir.

BAŞKAN – ...tabii değerlendirme yapabiliriz diyoruz.

Devam ediyoruz...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bunu örneklendirme de yapabiliriz ama herhâlde yeterince anlaşıldı.

BAŞKAN – Tamam da çok net bu zaten, bunda sorun yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 4

“Kamu Denetçiliği Kurumunun bilinirliğini ve işlevini artırmak amacıyla idareden kaynaklanan hak ihlallerinde herkesin Kuruma başvurulabileceğine ilişkin bilinçlendirme ilkokullardan başlayarak eğitim sürecinin bir parçası hâline getirilmelidir. Bu çerçevede, Millî Eğitim Bakanlığı ile ortak projeler üretilmelidir.” Gayet açık, hiç kimsenin itiraz etmeyeceği bir tavsiye kararı. Zatâlinilerin fikriydi değil mi bu?

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Evet.

BAŞKAN – Çünkü notlarda öyle görünüyor.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Yani insanlar böyle bir kurumun varlığından çok da...

BAŞKAN – Üstat, işte çalışmalar da faydalı oluyor yani sizin iki şeyinizi falan aldık bu rapora. İki mi üç mü?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – İki önerisi var.

BAŞKAN – Zaten iki öneriniz vardı, aldık yani.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Hak arama arayışı insani bir...

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Derslerde insan hakları dersi diye bir ders de oluyor okullarda.

BAŞKAN – İşte onun içine bu da girmeli.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – “Böyle bir kurum var, bunu orada arayabilirsin.” diye bilgi sahibi olmalı.

BAŞKAN – Bu kurumun, Kamu Denetçiliği Kurumunun idareyle olan ilişkileriydi, şimdi Kamu Denetçiliği Kurumunun işleyişine yönelik önerilerimize geliyoruz.

“6328 sayılı Kanunda Kurumun ana hizmetlerini yerine getirmede yardımcı olacak ve danışma faaliyetlerini sunacak diğer alt birimler ayrıntılı olarak tanımlanmamıştır. Bu bağlamda Devlet Personel Başkanlığı ile birlikte ortak bir çalışma yapılarak kurumun organizasyon yapısının gözden geçirilmesi yerinde olacaktır.” Bu tamamen teknik bir konu, tabii ki kanun şeyi belirleyecek değil yani idari yapılanmalarını falan belirleyecek değil.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Burada söz etmek istediğimiz şey: Kurum bir başdenetçi ve genel sekreter üzerinden kurulmuş. Yalnız bu görevlerin nasıl yerine getirilebileceğine ilişkin teşkilat yapısı oluşturulmamıştır yani belki bilinçli bir şey de olabilir ama bizim gördüğümüz dünya örneklerinde ve kurumun ısrarlı talebi üzerine bunu daha teşkilatlandırmak istiyorlar, buna ilişkin diyoruz ki: “Devlet Personel Başkanlığıyla ortak bir projeye bir biçimlendirme yapın.”

BAŞKAN – Yani çalışsınlar, “Organizasyonu yeniden yapılandırın.” diyoruz.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Teşkilat şemaları olmalı bunların.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Tabii, tabii, evet.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Kurumun daha işlevsel...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Daha işlevsel hâle getirmek için.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Daha işlevsel hâle gelebilir, daha rasyonel olabilir.

BAŞKAN – Bu da tamam mı Kerim Bey?

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Evet.

BAŞKAN – Devam ediyoruz.

“Kamu Başdenetçisi, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (ç) alt bendi gereğince gerek gördüğü konularda kurumun yıllık raporunu beklemeksizin zaman zaman hazırladığı ve kamuoyuna duyurduğu özel raporlarının birer nüshasını Meclis Başkanına sunduğu, ancak asıl ilgili olan Karma Komisyon Başkanlığına herhangi bir bildirimde bulunmadığı görülmüştür. Söz konusu özel raporların Karma Komisyon Başkanlığına bildirilmesi, Komisyon üyesi milletvekillerinin bilgilendirilmesi, özel raporların sahiplenilmesi ve takibi açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.” Bu da çok net.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Mutlaka olması gereken bir şey yani.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Düşünsene, ilgisinin haberi yok.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Yani Meclis Başkanına gitmesi zaten buraya gelmesi anlamını içerir yani buraya esas gelmesini.

BAŞKAN – Ama gelmiyor efendim.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bize bugüne kadar gelmedi.

BAŞKAN – Şimdi, bizim sadece Karma Komisyon başkanına vermesi de yetersiz, bu raporları diyoruz ki biz: “Karma Komisyonun tüm üyesi vekillere birer tane gönder.” Yani çok şey istemiyoruz yani ne olacak?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Meclis Başkanı ne yapacak?

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – O ne yapacak yani?

BAŞKAN – Hiç, alıyor, koyuyor yani başka hiçbir şey yok yani.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Yahu, bu adamın işi değil ki bu Komisyonu var, üyeleri var.

BAŞKAN – Tamam, bu çok önemli, devam ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 5

“Kuruma yapılan şikâyet sayıları incelendiğinde; 2013 yılında 7.638, 2014 yılında ise 5.639 adet başvuru yapıldığı görülmektedir. Bu durum şikâyet başvurularında kayda değer bir azalmanın olduğunu göstermektedir. Ancak, yıllık raporda ve kamu başdenetçisinin Karma Komisyonda yaptığı sunumda kurumun ulusal ve uluslararası platformlarda tanınırlığının artırılmasına yönelik basın ve halkla ilişkiler çalışmaları ve uluslararası birçok proje ve ziyaret gerçekleştirildiği, tanıtım filmleri hazırlandığı, kamu spotlarının televizyonlarda yayınlandığı, ayrıca İnternet sitelerinin kullanıcı dostu hâline getirildiği, özellikle sosyal medyanın oldukça etkin bir şekilde kullanıldığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede artan tanıtım faaliyetlerine karşın başvuru sayısındaki düşüşün irdelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.” Bu çok net yani benim bu konuda fikirlerim var ama bunları tartışmanın hiçbir anlamı yok, onlar çalışanlar bir dahaki seneye, bu bir tavsiye zaten yani.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Yani tanıtımla ilgili demek ki yeterli olamamışlar, bundan o çıkıyor.

BAŞKAN –“ Hayır, çok tanıttık, millet biliyor ama şikâyet düşüyor. ” diyorlar.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Yok, bence de yok.

BAŞKAN – Cevabı çok faklı, onlar çalışanlar biz niye çalışalım.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Biz de şu an mesela 35 bini geçtik.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Ya da şöyle olabilir mi? İnsanlar müracaat etmiştir, karşılığında çok olumlu cevap alamadığı için öyle olabilir mi acaba?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yok, “O boyutlarını irdelemeyin.” diyorlar.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Değil, kesinlikle.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Değil mi?

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Değil, kesinlikle.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – O zaman bence yine de tanıtımla ilgili...

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Toplum bilmiyor ki, Meclis bile hani bazı milletvekilleri bile haberdar olmaya bilir.

BAŞKAN – Ya Meclisin Genel Kurulunda bir kere rapor görüşemedik ki, daha ikinci raporu şimdi görüşüyoruz yani aslında Kanun’a “Karma Komisyon iki ay içerisinde bunu raporlandırır.” demişiz, Genel Kurula süre koymamışız.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Ama teknik olarak Genel Kurula konulamaz Başkanım. Yasamayı, Genel Kurulu icbar edecek bir şey yapılamaz yani kim Genel Kurulu icbar edebilir ki, “Şu kadar süre içinde görüşür.”

BAŞKAN – İşin felsefesi o diyorsun değil mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yani felsefe oradan kaynaklanıyor. Evet, orada yanlış bir tercih yapılmış.

YASAMA UZMANI ABDURRAHMAN TERZİ – Orada kanunda “ivedilikle” kelimesi o amaçla konulmuş ama...

BAŞKAN – Genel Kurulda da diyor mu “İvedilikle görüşülür.” diye?

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Genel Kurulu bağlayamaz.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Ama işte ivedilikle İç Tüzük’teki anlamıyla kanundaki anlamı çok farklı bir anlam çıktı, kanunlar bir taş koydu bu konuda, onun için ivedilikle görüşmek bir kanunun iki kez görüşülmemesi anlaşılır diye bir İç Tüzük kuralı varmış geçmişte.

BAŞKAN – Öyle mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, o kanunu yaparken o pek fark edilmemiş, öncelikle görüşülür derse...

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Yani Parlamentoda “ivedilik” kavramının tanımıyla normal mevzuattaki ikisinin arasında “ivedilikle” kelimesi farklı...

BAŞKAN – Ama bunu ilk defa duyuyorum ya, niye bunu söylemediniz bana ya?

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Algılanıyor.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Hayır, algılanma değil...

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Duyuru...

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Yorum da değil, uygulaması.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – ...uygulaması.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Yani “ivedilikle” dediğimiz zaman bir kanunu iki kere görüşür, Parlamento hukukundaki tanımıyla normal hukuktaki tanımı farklı olunca bu sefer...

BAŞKAN – Tamam, raporu o yüzden ivedikle”yi yasada “öncelikle” diye değiştirmeliyiz yani öyle mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, o şekilde olması gerekir.

BAŞKAN – “Öncelikli olarak görüşür Genel Kurul.”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 6

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Öyle denmesi gerekiyor çünkü eskiden kanunlar iki kez görüşüldüğü için “ivedilikle görüşür” dediğinde sadece bir kez görüşülüyordu, böyle olunca bu sıkıntı ortaya çıktı.

BAŞKAN – Eskiden, Senatoda, bu 1960’lı yıllardan kalma değil mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – 1972’den kalan bir şey.

BAŞKAN – Biz kaç sene çift Parlamento olarak yönetilmişiz?

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Kırk sene kadar vardır.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – On dokuz mu, yirmi yıl mı, o civarda bir şey.

YASAMA UZMANI ABDURRAHMAN TERZİ – 1961’den 1980’e kadar.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – On dokuz yıl herhâlde.

YASAMA UZMANI ABDURRAHMAN TERZİ – On dokuz yıl.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Aslında Başkanım, kanunun gerekçesinde orada...

YASAMA UZMANI ABDURRAHMAN TERZİ – Aslında gerekçe de açık ama...

BAŞKAN – Evet, şöyle söyle...

YASAMA UZMANI ABDURRAHMAN TERZİ – Kanun 4 defa görüşülüyor.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Çok sağlam olsun diye bayağı ağır çekim yapılmış.

BAŞKAN – Yani ben şöyle düşünüyordum 2 defa deyince: Bir TBMM Genel Kurulunda bir de Senatoda görüşülüyor diye.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Her ikisinde.

BAŞKAN – Ama hayır, TBMM’de 2 defa...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – İşte kanunlar sağlam çıksın, bir daha değişiklik yapmayalım diye mantık olarak aslında başkanlık sisteminde de buna benzer bir sistem var yani çok bilinen bir durum değil ama daha da ağır çekim oluyor o zaman.

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili fikirlerimi saklı tutuyorum gündemi koruyabilmek adına.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Ama alelacele çıkan kanunlarda da sonra toplamak zor oluyor çünkü yaşıyoruz biz bunu. İç güvenlik yasası şu anda görüşülüyor daha önce yaptıklarımızı yapmamış gibi...

BAŞKAN – Geri alıyoruz ama bile bile yapıyoruz onu yani bilmeyerek falan değil yani.

Evet, devam ediyoruz, konu anlaşıldı.

“Kamu Başdenetçisi yaptığı sunumda bilirkişi müessesesi ile ilgili birçok sıkıntı yaşadıklarını, özellikle 6328 sayılı Kanun’da belirlenen ücretin nitelikli bilirkişilerin seçimini zorlaştırdığını ve kimsenin belirlenen meblağlarla çalışmak istemediğini ve bu ücretin mahkeme bilirkişilerinde, olduğu gibi düzeltilmesini talep etmişlerdir. Buna karşılık sunum yapan diğer kamu kurumları da bilirkişi seçimine itiraz etmişler ve seçilecek kişilerin daha dikkatli ve işin ehli kişilerden olmasını, objektif kriterler çerçevesinde kurumların da görüşleri alınarak belirlenmesini ve bu listelerin sürekli güncelleştirilmesi için kıstaslar oluşturulması gerektiğini ifade etmişlerdir. Gerek kurumun görüşü ve gerekse ilgili kurumların ifadelerinden anlaşıldığı kadarı ile bilirkişi müessesinin başta ücret hakkı olmak üzere seçim ve işlevinin yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.” Bu da çok net, bu konuyu kurum kendi içinde ya bir kriterle bağlayacak yani genelge çıkaracak, yönetmelik mi çıkaracak?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Kendisi iç düzenleyici şey yapacak.

BAŞKAN – İç düzenlemesi yapacak yani bir mevzuat koyacak yani diyecek ki: “Bilirkişiler şöyle olur, şöyle güncellenir.” Çünkü mahkemelerin bu konuda mevzuatı var, Türkiye’de mahkemeler senenin başında bütün bilirkişileri tespit eder, yemine davet eder, yeminlerini koyar, ondan sonra asar oraya, bilirkişiler oradadır, yargıç, görevli hâkim içinden ilgili dosyayla ilgili seçer seçer gönderir yani. Dolayısıyla da itirazı en aza indirgemiş oluruz. İyi bir tavsiye olmuş değil mi Sayın Başkanım?

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Elbette.

BAŞKAN – Devam ediyoruz...

“Tavsiye kararlarının analiz edilmesi, kanun veya idarenin yapabileceği ikincil mevzuat konusu olanların ayrılması, tavsiye kararına gerek kalmaksızın dostane çözüm yoluyla çözülen sorunların sonuç oranlarının belirtilmesi...” Bu çok önemli, bunu kabul etmiyorlar, işten saymıyorlar. Telefonla vatandaş müracaat ediyor yazılı dilekçe, denetçi telefon ediyor kuruma, kurum: “Tamam, hay hay, sizin dediğiniz gibi...” Hemen yapıyorlar, hiçbir şey yapılmadan iş çözülüyor ama bunu iş saymıyorlar. Burada tam da söylemek istediğimiz bu. “Dostane çözüm yoluyla çözülen sorunların sonuç oranlarının belirtilmesi.” Görülmesi lazım canım, vatandaş müracaat etmiş ve çözmüş yani istatistiğe alınmasını söylüyoruz. “Tavsiye kararları üzerine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından verilen cevapların kurumca yeterli görülmesi hâlinde bu durumun da ayrıca belirtilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, kurumun verdiği tavsiye kararlarının içerikleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 7
netleştirilmeli ve tavsiye kararları kategorik bir ayrıma tabi tutularak bu husus uygulanma oranına yansıtılmalıdır.” Burada istatistikle ilgili tavsiyelerimizi öneriyoruz, teknik bir konu.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet, ikinci kısmı çok önemli Başkanım.

BAŞKAN – Hepsini önemli.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Toplantıda özellikle anladık ki bazı kurumların verdiği cevap aslında Kamu Denetçiliği Kurumunca yeterli görüldüğü hâlde “Tavsiye kararınız yerine getirilmedi.” diye bize raporda belirtiyor, bunu da ortadan kaldırmak diyoruz.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Kayıtlara geçti.

BAŞKAN – Yani istediğimiz bu.

Şimdi, arkadaşlar, bizim bu raporumuz muhtemelen -Dilekçe Komisyonu geçen yıl öyle oldu- Karma Komisyonun Genel Kurulunda da aynen kabul edilecek, onun için titizlikle duruyoruz. Genel Kurulda, 50 kişinin içinde kim ne ekleyecek burada. Bizim Genel Kurul kaç kişi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – 38.

BAŞKAN – 38 kişi yani. Bu geçecek aynen, bu büyük bir ihtimalle de Genel Kurula inecek yani onun için titiz davranıyoruz. Yanlış bir şey olursa ikimize gelecek söz.

Evet, devam ediyoruz.

“Kurumun ulusal ve uluslararası yaptığı konferanslar olumlu görülmeyle birlikte benzer çalışmaların örneklem yoluyla yurdun değişik bölgelerinde de yapılması kurumun benimsenmesine önemli katkı sağlayacaktır. Böylece; yereldeki vatandaşlar arasında doğan herhangi bir sorunu uzlaşma kültürüyle çözme konusundaki yüzyıllarca devam eden uygulamaları ve teamüllerini kendi uygulamalarına aktarma imkânı sağlama açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.”

Abdurrahim Ağabey, bu fikir senin fikrindi, aynen geçtik ağabey.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Allah razı olsun.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bunu biraz daha detaylandırabilirdik ama daha nitel şey yok.

BAŞKAN – Yok, genel yaptık, detay yazmışlar da ben engelledim yani Hilmi detay da yazmış ben dedim genel yazın.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Maksat hasıl olmuştur.

BAŞKAN – Devam ediyoruz.

“Kurumun sunumundan da anlaşıldığı kadarıyla çocukların da başvuru yapabilmesi için kurulan İnternet sitesi gibi benzer uygulamaların kurumun imajına olumlu katkı yaptığı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, kurumun özellikle, çocuklar ve diğer dezavantajlı gruplar lehine yapacağı pozitif ayrımcılık uygulamaları desteklenmelidir.”

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Burada teşvik ediyor, cesaretlendiriyor kurum.

BAŞKAN – Yani biz tavsiyelerde bulunurken yaptıkları düzgün şeyleri veya artı şeyleri dile getiriyoruz, raporumuza alıyoruz yani.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Zaten bu Anayasa’nın 10’uncu maddesinde de var.

BAŞKAN – Yaptıysa görevini onu koyduk raporumuza.

“Kurumun Anayasa’dan ve 6328 sayılı Kanun’dan almadığı "ombudsman" unvanını yurt içi yazışmalarında kullandığı tespit edilmiştir. Kurumun 6328 sayılı Teşkilat Kanunu’ndan almadığı bir yetkiye rağmen iç yazışmalarında "ombudsman" unvanını kullanmaması gerektiği değerlendirilmektedir. Daha iyi bir isimlendirme hususunda gerekli çalışmaları yapması amacıyla Türk Dil Kurumu ile görüşmeler yapılmasının unvan ve isimlendirme karmaşasına son verileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte uluslararası yazışmalarda ise bilinen isminin kullanılmasına devam etmesinin ise düşünülebileceği değerlendirilmektedir.”

Şimdi, arkadaşlar, gerçekten bu ombudsman konusu Türkçeyse Türkçeleştirelim lisana alalım yani “Kamu Denetçiliği” yazmayalım. “Türkiye Ombudsmanlık Kurumu” yazalım yani yok, Türkçe değilse o zaman kardeşim iç yazışmalarda kullanmayın bunu yani yurt dışı yazışmalarda kullanın, Türkiye’de Türkçe konuşalım yani “Kamu Denetçiliği Kurumu” diyelim, konu bu.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Kafa karışıklığını kaldırmak için.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Aynen katılıyorum ama dediğiniz gibi ombudsmanlık da uluslararası bir söylem olduğu...

BAŞKAN – Bunu yapabiliriz, Türk Dil Kurumuna soralım, yazışalım veya çalıştay yapalım nasıl otomobili aldıysak, televizyonu kabul ettiysek... Artık televizyonun Türkçeliğini tartışmıyoruz değil mi ağabey?

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Yok, artık herkes benimsedi.

BAŞKAN – Yani diyelim ki tamam diyelim “ombudsmanlık” diyelim, Türkçe sözlüğe alalım, iki nokta üst üste koyalım ve karşılığına tanımını yazalım. Ombudsman şudur, ombudsmanlık budur, onu söylemeye çalışıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 8

Geçiyoruz.

“Kurumun, 6328 sayılı Kanun gereğince inceleme yapılamayacağı belirtilen istisnaların nasıl uygulanacağına ilişkin açıklayıcı çalışmaların yapılması yararlı olacaktır. Bu bağlamda, örneğin, yargı işlemleri ve sırf askerî nitelikteki faaliyetlerin belirlenmesine ilişkin objektif kriterlerin belirlenmesi ve bu kıstasların ilan edilmesi gereksiz başvuruların yapılmasının önüne geçmesini sağlama açısından önemli olacağı değerlendirilmektedir.”

Bu da teknik bir ayrıntı, tartışmaya sebebiyet vermesin, ilan etsinler web sayfalarında veya başka bir yerde karar alsınlar Genel Kurullarında veya bunları belirleyelim ama bunun için bir çalışma yapılması lazım yani. Ne sırf yargı işidir ne sırf askerî iştir hangi işler ya da özellikleri nelerdir, bunun bir tanımının olması lazım, onu söylemeye çalışıyoruz.

“Kurumun aldığı tavsiye kararlarını uygulayan, bilgi ve belge talepleri konusunda zamanında geri bildirimde bulunan idareler teşvik edilmeli, yöneticileri ise takdir edilerek ödüllendirilmelidir. Kurumun bilgi ve taleplerini yerine getirmeyen veya geçerli bir sebep ileri sürmeksizin tavsiye kararlarını uygulamayan idareler ve yöneticileri teşhir edilmek amacıyla kamuoyuna duyurulmalıdır.” Yani böyle bir şey söylüyoruz biz, iyi çalışanları teşvik edin. Mesela Kamu Denetçiliği Kurumu, ombudsmanlık ödülleri konabilir, bu şeylere katılan ombudsmanlığın iyi yönetim ilkelerine yaptığı katkıya hızlı cevap veren kurumların yöneticileri ödüllendirilebilir teşvik olarak , ödül düzenlenebilir sene sonları, yapmayanları da teşhir edelim diyoruz da nasıl teşhir edecekler, bunu da biraz çalışsınlar canım.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Kamuoyuna rapor sunma şeklinde yani.

BAŞKAN – Hayır, zaten en güzel teşhiri bize yapıyorlar, bize söylediler miydi biz çağırıyoruz: “Niye böyle oluyor, bir izah edin?” diyoruz yani.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Zaten bu uygulamamız çok beğenildi yani.

BAŞKAN – Hoşlarına gitti çünkü. Tabii canım, bir kanun çıkmış, kanun gereğince yapıyoruz yani.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Kurumlar çekinecek, “Bana yarın sorarlar, ödevimi yapayım.” diyecek.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Onun için burada nimet-külfet dengesi olsun, çok iyi uygulanıyorsa ödül alsın, uygulanmıyorsa da cezasını çeksın yani.

BAŞKAN – Yani ödül alınca bile adam hem kamuoyu duyar...

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Ödül töreninin medyaya yansması birçok yere mesaj olacaktır.

BAŞKAN – “Kurum, geçen yılki raporunda arzuladığı resen hareket etme isteği, bu yılki raporunda da devam etmektedir. Kurumun bazı konularda resen hareket etme isteğinden ziyade, başvurularda her koşulda idareye başvurma şartını araması ilkesini terk ederek olayın somut özelliğine göre bu husus değerlendirilmelidir. İdarenin tutumu, davranışı ve eylemin sonuçlarının telafisi mümkün olmayan hâller ile idareye başvurusunun gereksiz olduğu hâllerdeki başvurular için öncelikle idareye başvuru yapılması şartı aranmamalıdır. Bu tür başvuruların hızlı ve etkin sonuçlandırılmasına ilişkin çalışma yapılması kuruma olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.”

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Şunu söylüyoruz Başkanım burada...

BAŞKAN – Burada yasal şart koşuyorlar idare olarak değil mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yasa’da var, bizim Yasa’mızda da var ama bazı öyle koşullar var ki idareye başvurunun hiçbir anlamı yok. Nasıl mesela? Birkaç örnek verecek olursak yani idare bir eylemde bulunuyor, bir yeri yıkıyor. Diyor ki: “Bu yeri yıktığı için idareye müracaat et.” Yani onlar da gönderme kararı dedikleri bir karar alıyorlar yani siz idareye başvurmadığınız için biz bunu inceleyemiyoruz, önce git idareye müracaat et, gel diyor.

BAŞKAN – Ama yıkmadan dolayı fiili bir durum için...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Veya ciddi bir mobbing şeyi vardır veya çocuklarla ilgili dezavantajlı, engellilerle ilgili bir husus vardır yani idareye başvurup da idarenin bunu düzeltme şansı olmayan hususlarda diyoruz ki: “Bunu geniş yorumlayın, somut olayın özelliğine göre yapın.” diyoruz. Kendileri de bunu zorluyorlar şu an, bu da onlara bir nevi teşvik olur.

BAŞKAN – Veya alt yapı oluştur, bize dayanak ol, istinatgâh ol.

Tamam mı arkadaşlar?

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Bence bunu, yetkiyi kendileri istediler. Mesela bir Soma olayı, bir Roboski olayı, böyle toplumda büyük infiale sebep olan olaylarda diyorlar ki: “Direkt biz inceleme yapabilmeliyiz.” Bence burada ellerinin serbest olmasında fayda var yani ille birinin şikâyet edip gelin bu işi inceleyin demesine gerek yok.

BAŞKAN – O değil, ona geleceğiz daha.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Gelecek miyiz daha?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Burada resen hareket etme, çok şu an görünmüyor yani resen hareket ettiğinde kendi işi dışında başka işlere yoğunlaşma olabilir.

BAŞKAN – Burada dediğimiz şu ağabey: Bir müracaatçı kamuyla ilgili bir talepte bulunduğu zaman Abdurrahim Bey, yasa diyor ki: “İdareye başvurmuş musun?” diyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 9

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – “Önce idareye git.” diyor.

BAŞKAN – Başvurdun mu diye şart koşuyor.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Kurumdan bir...

BAŞKAN – Kurum diyor ki: “Sen idareye başvurmamışsın.” diyor geri gönderiyor, gönderme kararı. “Git, önce kuruma başvur.” diyor. Burada diyoruz ki: Bazı olaylar var ki kuruma başvursan bile sonuç alınamayacak veya kuruma başvurmak anlamsız. “Bunları gönderme de...” diyoruz.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Herhâlde o kuruma başvurma isteği şundan yani: Zaten orada belki hallolacak bir şeydir düşüncesiyle.

BAŞKAN – Tabii, yasa koyucu onun için koymuş onu.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Her şeyi getirip buranın önüne koyduğun zaman bu defa...

BAŞKAN – Yasa koyucu onun için koymuş da zaten o hükmü de...

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Aslında mantık doğru ama bazı spesifik durumlarda resen de...

BAŞKAN – “Geniş davran.” diyoruz yani.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Biz de “Olayın özelliğine gör davran.” diyoruz.

BAŞKAN – Kamu denetçisi bazı vatandaşların başvurularını yasal şart olan idareye başvuru şartı aranmaksızın da işleme alabilmeli diyoruz.

“2013 Yıllık Raporu’nda yer alan bazı taleplerin; örneğin özel hukuk tüzel kişilerinin Kanunda açıkça tanımlanması talebinin, 2014 Yıllık Raporu’nda yer almadığı görülmektedir. Bu bağlamda kurumun hazırlayacağı yıllık raporlar arasında illiyet bağının olması hem ülkemizdeki vatandaş- idare ilişkisinin serüvenini göstermeye faydalı olacağı hem de kurumun hafızasının oluşumuna katkı sağlayacağı düşünülmektedir.” Yani bu da teknik bir konu, şurada 2013 yazanla 2014 yazan arasında... “2013’te bir şey talep ettiniz.” diyor...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Halloldu mu olmadı mı, talebiniz var mı?

BAŞKAN – Hallolmadı, yasa çıkmadığına göre.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Hayır Başkanım, bazı başka şeyler de olabilir yani kendileri zorlayıp idareyle çözdükleri hususlar da var. Biz kendi raporumuzda mesela bunu söyledik, geçen yılki önerilerimizi bu yıl da benimsiyoruz, bu önerimiz gene geçerlidir. Onlar için de hangileri önemliyse aradaki illiyet bağı sağlanması açısından belirtsinler.

BAŞKAN – Geçen yıl da aynı şeyleri dememişiz değil mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Hayır, dememişiz, onu yazdık. Başta dedik ki: “Geçen yılki yaptığımız tespitleri biz bu yıl da benimsiyoruz.”

BAŞKAN – Genel değerlendirmenin içinde?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – En başta yazdık Başkanım.

BAŞKAN – Genel değerlendirmenin içinde?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yok, önerilerin başında yazdık.

BAŞKAN – Okuduk mu?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yok, 7’nin hemen giriş cümlesinde yazdık.

BAŞKAN – Orayı okudum ben, direkt 7/1’den birden başlamışım.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yani öncekilerini biz benimsedik tekrar. Yeni öneriler getiriyoruz.

BAŞKAN – Tamam. Bu maddede hiç bir şey yok.

Devam ediyoruz:

“Mevzuat değişikliğiyle ilgili öneriler.

Kurumun, gerek Karma Komisyon nezdinde ve gerekse başka kurumlar nezdinde sıklıkla dile getirdiği 6328 sayılı Kanuna ilişkin itirazların, parça parça değil Kurumun teşkilat yapısı, işleyişi, personelin durumu, seçim süreci, yıllık raporun hazırlanması, görüşülmesi ve Resmî Gazete’de yayımlanması, etkinliğinin artırılması gibi hususların bir bütün olarak yeniden ele alınması amacıyla, Kamu Denetçiliği Kurumunun kurumsallaştığı iyi ülke uygulamalarından da hareket edilerek bir mevzuat tartışma/oluşturma çalıştay yapılması, bu çalışma sonucundan çıkan taslağın ilgili kurumların görüşüne sunulması ve akabinde ortaya çıkacak metnin yasalaşmasının daha etkin bir Kamu Denetçiliği Kurumunun oluşturmasına önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.”

Hilmi harika bir cümle yazmışsın, hiç itiraz etmiyoruz, aynen geçsin. Kim yazdıysa eline sağlık.

Devam ediyoruz.

“6328 sayılı Kanun’da yapılacak değişiklikte özellikle; iyi yönetim ilkesine yer verilmesi, psikolojik etki de oluşturan Kanunun ilgili hükmündeki "Öneri" yerine "Tavsiye" ibaresinin tercih edilmesi, şikâyetlerin arabuluculuk yoluyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 10

çözülebileceği konusunda Kuruma yetki verilmesi, tavsiye kararları doğrultusunda yapılan işlem veya eylemden dolayı idareye veya kamu görevlisi aleyhine herhangi bir idari ve hukuki sorumluluğa gidilemeyeceğinin hüküm altına alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.”

İşte, bu, çok tartışılacak bir cümle.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Sadece yerine getirirken.

BAŞKAN – Tabii ya. Diyor ki: Kamu Denetçiliği bir tavsiye kararı verdiğinde alttaki idari personel buna uyarsa, bundan sorumlu olmayacak, idari olarak da sorumlu olmayacak, hukuken de sorumlu olmayacak.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Burada asıl murat edilen şey: Kurum bir tavsiye kararı vermişse, ilgili kamu görevlisi ya da yönetimi bunu yerine getirmişse bunun aleyhine, onlar aleyhine artık bir hukuki disiplin soruşturması veya yargılamaya konulabilecek olabilecek bir şey yapılmasın. Yani bir güvenci sağlasın ki...

BAŞKAN – Bu da mevzuat değişikliği gerektiriyor herhâlde.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Tabii, zaten diyoruz ki: Bunlara öncelik verilsin mevzuatta, eğer yapılacaksa.

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Böyle bir uygulama diyelim mağdur diye geldi, onun talebi yerine geldi, o gelen talep başkasına bir zarar vermiş olabilir. O zaman onu...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Tavsiye kararını verip vermediğini, onu iyi değerlendirmesi gerekecek.

BAŞKAN – Şimdi, burada şu: Gariban memurlar tavsiye kararlarını uygularken tereddüde düşüyorlar. Ya, ben bunu uygulayınca acaba bir tazminatla karşılaş...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Özellikle şöyle konularda sorun çıkacağını söylüyorlar: Bu Sayıştayın yapmış olduğu denetimlerde zimmet çıkarma hususu var. Memura ilişkin yapılan bir düzenlemeye kurum tavsiye kararı neticesinde kurum bunu yerine getirip unvan ya da ilerlemeler sağlarsa orada bir parasal konu söz konusu oluyor. Sayıştay da denetim yaptığında zimmet çıkmasın veya bir idari disiplin konusu olmasın anlamında, etkinliği artırmak açısından yararlı olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, raporumuz bitti. Şu ana kadar da olumlu bir şekilde gitti. Şimdi, toplantının başlangıcından da kısaca özetledim. Alt Komisyon olarak göreve başladığımız günden beri yaptığımız çalışmalara Allah razı olsun, siz hepiniz bir kere şu anda burada bulunan vekiller olarak hiç aksatmadan geldiniz çünkü zaten yürümüyor gelmezseniz. Toparladık, bir taslak hâline getirdik. Bu taslağı oluştururken bütün vekillerden muhalefet vekilleri de dâhil hepsinden yazılı görüş istedik, bu yazılar sizlere tebliğ edildi, daha sonra taslağı sizlere gönderdik, daha sonra taslağın son bölümünü burada müzakere ettik çünkü tamamını okumamız çok uygun olmayacak, bu Komisyon toplantısı çok uzun sürecek. Bu hâliyle sizlerin de katkılarıyla böyle bir şey oluşturduk. Hâlâ eksik bir şey varsa hâlâ yazabiliriz, bu taslaktır, ilave etmemizi istediğiniz bir şey varsa...

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Diğer vekillerin hiçbirinden dönüş olmadı değil mi?

BAŞKAN – Olmadı.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Onu eğer göndermemiş olsaydınız, inanılmaz eleştireceklerdi.

BAŞKAN – Hayır, onları arşivliyoruz artık. Biz de biraz tecrübelendik yani.

Hem yazı gönderdik, yazılı katkıda bulunun diye hem de taslak raporu da...

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Söyleyebilecekleri hiçbir şey yok.

BAŞKAN – Hiç kimsenin yok. Yani zaten öbür söylediklerinde de bir şey yok Sayın Başkanım da. Dedim ya siyaset olsun diye işi zorlamak için yapıyorlar yani.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Aslında biliyorlar da...

BAŞKAN – Yani bilmez olurlar mı.

Şimdi, o zaman arkadaşlar, bir kere başlangıçta da konuştuk tek tek oylamayalım, bir kerede oylayalım, geçelim dedik. Bu çerçeve içerisinde şu anda taslak olarak elinizde olan son bölümünü birlikte çalıştığımız alt Komisyon raporunun...

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Sayın Başkanım, bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Şimdi, biraz önce gözümüzden kaçmış, öneri olarak söylüyorum. Kurumun bizden talepleriyle ilgili neredeyse tamamıyla ilgili hepsinde bir değerlendirmede bulunmuşuz ama kurumun istinabe yoluna gitmesiyle ilgili talebi var.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – O mahkemeye ilişkin, biraz sıkıntılı bir husus.

BAŞKAN – Kimden istinap edecekmiş?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 11

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Yani mahkemelerden...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Sıkıntılı olur ya.

BAŞKAN – Yok mahkemelerden istinap edemez. Yargı bağımsızdır hiç kimse talimat veremez. Mahkeme mahkemeye istinap edebilir ama Kamu Denetçiliği mahkemeye... Kiminle istinap etmek istiyor, kaçınıcı sayfa?

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Yok, kendi talepleri arasında var, biz neredeyse bütün talepleriyle ilgili herhangi değerlendirmede bulunmuşuz ama bununla ilgili bir değerlendirmede bulunmamışız, o anlamda söyledim.

BAŞKAN – Bunu da gelecek sene değerlendirelim boşver.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN – Bir de yerinde inceleme yetkisiyle ilgili herhâlde bir şeyimiz var. Anlatabildim mi Başkanım?

BAŞKAN – Ne yazalım oraya?

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Hayır, ben şunu söylüyorum: Raporlarındaki taleplerinin...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Ama mevzuat içerisinde olabilecek dosya, onu yazabiliriz belki oraya.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Cümlemi bitirebilir miyim.

Raporlarındaki bütün talepleriyle ilgili, hepsiyle ilgili bir değerlendirmede bulunmuşuz. Yerinde inceleme talebiyle ve istinabe yoluna gidilmesiyle ilgili iki talepleriyle ilgili herhangi bir değerlendirmede bulunmamışız. Acaba bunu eklemek mi eklemesek mi gözümüzden mi kaçtı? Onu söylemeye çalışıyorum.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yerinde inceleme geçen ki raporumuzda var ama istinabe hiç değinmedik çünkü yargı konusu olabilir. İstiyorsanız ekleyelim bir cümleyle.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Evet, yerinde değerlendirme alınabilir.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Onu geçen yılki raporumuzda değerlendirdik.

NURDAN ŞANLI (Ankara) – Var mıydı?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – İstinabe mahkeme ilişkileri olduğu için onu çok...

BAŞKAN – Talepleri şu: “Gerektiği hâllerde mahkemeler aracılığıyla istinabe yapılarak yerinde inceleme bir işin ilgililerin dinlenmesinin sağlanması faydalı olacaktır.” Ya, bunlar üst mahkeme gibi davranıyor. Sayın Başkan, Başdenetçi ve hukukçu olan arkadaşlar. Şimdi, böyle bir şey olsa şimdi bir mahkeme bir mahkemeye yazıyor istinabe ediyor da. Ben avukatım, şimdi, bir idari kurum veya Meclise bağlı bir kurum yazdığı zaman biz Meclis olarak mahkemeye yazamıyoruz, Anayasa’ya öyle yazmışız. Türkiye Büyük Millet Meclisi mahkemeye yön gösteremiyor, yazamıyor yani. Öyle değil mi?

İstinabe konusundaki talebiniz...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Değerlendirmeye bir cümle yazabiliriz Başkanım.

BAŞKAN – Ne yazalım, ne ekleyelim?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yani yargıya ilişkin hususlarda daha dikkatli olmalarını önerebiliriz.

BAŞKAN – Yok dikkatli değil, talep ediyor. İki konuyu dedi ya inceleme yerinde inceleme ve istinabe konusuna bir şey yazalım. İstinabe konusunda evet çalışmadık ya.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Genel değerlendirme kısmına yazabiliriz, diyebiliriz ki: Bu kuvvetler ayrılığı ilkesi gereğince yargıya ilişkin öneriler getirip buna ilişkin, yargıya ilişkin işlemler yaptırılması hususunda daha dikkatli ve özenli davransınlar. Her şeyde yargıya karışmasınlar yani.

BAŞKAN – Yok yargıya karışmıyor canım, yargıyla değil. Burada dediği şu: Ülkenin her yerinden şikâyet geliyor, gitmek ekonomik de olmuyor, ben bir yazı yazayım oradaki mahkemelerden istinabe edeyim. Bu nedenle böyle bir düzenlemeyle gerektiği hâllerde mahkemeler aracılığıyla istinabe yapılarak yerinde inceleme. Niye mahkemeler aracılığıyla yapılıyor? İdari kurumlar aracılığıyla yapsın.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Ona bir engel yok. Şunu demeye çalışıyorum benim anladığım kadarıyla: Başvuru süresi duruyor ya. “Mademki bana bu yetkiyi vermişsin, bunu da ver.” demek istiyor.

BAŞKAN – Yargıyı durdurduğuna göre.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yargıdan kullanmaya... Bence çok... Siz bilirsiniz ama Komisyonun takdir edeceği bir husus.

YASAMA UZMANI HANDE KARABAY - Bu dava açma süresinin durdurulmasıyla bu çok farklı şeyler. Bence de yani kuvvet ayrılığını gerekçe göstererek böyle bir şeyin kabul edilemeyeceğini hani tedbirini de yazabiliriz Başkanım.

BAŞKAN – Öyle de yazabiliriz, biraz çalışılması gerektiğini söyleyebiliriz.

O zaman şöyle yapalım: Siz bir taslak çalışın, tamam ekleyelim.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Onu değerlendirmeye yazalım, başka bir öneriyle değil de.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :Dilekçe alt k. Giriş : Tarih :18/03/2015 Stenograf : Kayıt: Dilekçe Sayfa: 12

BAŞKAN – Değerlendirme şekilde yazın.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Orada yazalım, bitirelim, tespit olarak bırakalım.

BAŞKAN – Bence yeni olduğundan sonraki süreçlerde değerlendirilmesi deyip topu taca atabiliriz de yani çünkü bu istinabe konusu yeni ve kurum da yeni daha zaten ikinci senesi kurumun. İlk defa fonksiyonlu olarak tam çalışmadı bile 2014’te, ilk defa hem yerel yönetim hem genel idare kurumlarla ilgili 2015’te çalışacak ve gelecek sene gelecek rapor.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Başkanım, eğer bu istinabe yolu açılmış olursa, diyelim ki: Mesela...

BAŞKAN – Açmayalım, öteleyelim.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – İşte, ben de açılmaması gerektiğini düşünüyorum. Şöyle örneklerle karşılaşılabiriz: Mesela toplumu ilgilendiren büyük olaylarda diyelim ki ne var? Gezi var, Kobane var. Mahkeme diyecek ki: Şu, şu, şu kadar kişinin ifadesine başvur. Yani ayrı bir şeyle karşı karşıya kalınabilir.

BAŞKAN – Atalım biz bunu, topu taca at.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bir değerlendirme olarak, cümle olarak yazalım.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Benim buradaki ana fikrim şu: Konunun özünden ziyade önerilerinin ve taleplerinin hepsine değinmişiz, sadece ikisine değinmemişiz.

BAŞKAN – Eksik bırakmamış oluruz, tamam. Konuyu okuduğumuzu, olayın farkından olduğumuzu...

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Prensip olarak bütün önerilerle ilgili görüş ve önerimiz olsun mu, olmasın mı?

BAŞKAN – Olsun.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - Olsun.

BAŞKAN – İstinabeyi taca atıyoruz.

YASAMA UZMANI HİLMİ SONER ERDOĞAN - İstinabeyi taca atıyoruz, yerinde incelemeyi de...

BAŞKAN – Daha önceki fikirlerimizde var, bir önceki raporda söz ettiğimizden, onu bir cümleyle yerleştiriyoruz.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Benimsediğimizi belirttik.

BAŞKAN – Arkadaşlar, genel olarak bir redaksiyon yetkisi ve bu konuyu da eklemek üzere görüş ve önerilerinizi almak üzere direkt olarak Meclisin mutat âdeti olduğu üzere oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yine de Başkanım eğer muhalefet bir şey verirse...

BAŞKAN – Muhalefet verirse onu da değerlendiririz. Redaksiyon yetkisini de aldık zaten.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Belli bir süre verin ki o zamana kadar getirirse.

BAŞKAN – Muhalefete mi?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Evet.

BAŞKAN – Yok muhalefete verdik, o süre bitti.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Yok, yok, buna rağmen de şey olursa bugün saat 17.00’ye kadar bir şey söylerseniz.

BAŞKAN – Yani arayayım mı tek tek?

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Bilmiyorum.

BAŞKAN – Olabilir. Katkıda bulunabiliriz yani.

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Genelde komisyonlar belli bir süre veriyor. İşte şu saate kadar getirirseniz, dercederiz diye.

BAŞKAN – O zaman tamam, söyleyin, arayın getirirlerse dercedelim, rapora ekleyelim. Bir mahzuru olmaz değil mi?

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Mahzuru olmaz. Getireceklerini de sanmıyorum. Şimdiye kadar getirmediler ama yine de...

YASAMA UZMANI ABDULHALUK KURNAZ – Uygulama yerine gelsin diye.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Tabii usulü de yerine getirmekte fayda vardır.

BAŞKAN – Allah hayırlı mübarek etsin.

Toplantımız bitmiştir.

Kapanma Saati:13.12